

Statens vegvesen

PERSONVERN I C-ITS

Forordning 2015/719/EU (GDPR) regulerer behandling av personopplysninger.

Rettsakten ble implementert i norsk rett 20.juli 2018 gjennom personopplysningsloven.

Personopplysninger definisjon

Etter den Eus nye forordning om personvern (GDPR) er personopplysning definert på følgende måte:

«personopplysninger» enhver opplysning om en identifisert eller identifiserbar fysisk person («den registrerte»); en identifiserbar fysisk person er en person som direkte eller indirekte kan identifiseres, særlig ved hjelp av en identifikator, f.eks. et navn, et identifikasjonsnummer, lokaliseringsopplysninger, en nettidentifikator eller ett eller flere elementer som er spesifikke for nevnte fysiske persons fysiske, fysiologiske, genetiske, psykiske, økonomiske, kulturelle eller sosiale identitet,

Behandling av personopplysninger definisjon

behandling» enhver operasjon eller rekke av operasjoner som gjøres med personopplysninger, enten automatisert eller ikke, f.eks. innsamling, registrering, organisering, strukturering, lagring, tilpasning eller endring, gjenfinning, konsultering, bruk, utlevering ved overføring, spredning eller alle andre former for tilgjengeliggjøring, sammenstilling eller samkjøring, begrensnig, sletting eller tilintetgjøring

Personopplysninger i C-ITS?

I en C-ITS løsning kommuniserer kjøretøy med infrastrukturen og kjøretøyene kommuniserer med hverandre. Meldingene sendes ut inneholder opplysninger om blant annet om kjøretøyets posisjon, hastighet og retning. Det er nærliggende å anta at meldingene kjøretøyene sender ut kontinuerlig er av en slik karakter at det i hvert fall indirekte vil være mulig å identifisere fysiske personer. Dette tilsier at regelverket om behandling av personopplysninger kommer til anvendelse

GDPR stiller en rekke krav til den som behandler personopplysninger og gir den registrerte (personen det behandles opplysninger om noen rettigheter).

Formål og behandlingsgrunnlag

Alle behandlinger av personopplysninger må ha et formål og et lovlig behandlingsgrunnlag og kan ikke brukes til formål som er uforenlige med det formålet som opplysningene er samlet inn for (formålsbegrensning) jf. GDPR artikkel 5 og 6.

Personvernprinsipper

Artikkel 5 angir videre noen prinsipper for behandlingen. Prinsippene blir konkretisert til krav i egne bestemmelser utover i forordningen. I tillegg til prinsippet om formål og formålsbegrensning er prinsippene følgende:

- Opplysningene skal være adekvate, relevante og være begrenset til det som er nødvendig for å oppnå formålet de er samlet inn for. (Prinsippet om dataminimering).
- Opplysningene skal være korrekte og oppdaterte.

Personvernprinsipper forts.

- Opplysningene skal være korrekte og oppdaterte.
- Opplysningene skal ikke lagres lenger enn det som er nødvendig for å oppnå formålet med behandlingen. Unntak her er arkivformål i allmenhetens interesse, formål knyttet til vitenskapelig eller historisk forskning eller statistikk – forutsatt det gjennomføres egnede tekniske og organisatoriske tiltak.
- Opplysningene behandles på en måte som sikrer tilstrekkelig sikkerhet for personopplysningene, herunder vern mot uautorisert eller ulovlig behandling og mot utilsiktet tap, ødeleggelse eller skade, ved bruk av egnede tekniske eller organisatoriske tiltak

Behandlingsgrunnlag

All behandling av personopplysninger skal ha et lovlig behandlingsgrunnlag

Hva som er et lovlig behandlingsgrunnlag angis av GDPR artikkel 6. Aktuelle behandlingsgrunnlag for C -ITS kan være:

Samtykke – den registrerte har samtykket til behandling av personopplysninger til et eller flere spesifikke formål

Behandlingen er nødvendig for å oppfylle en avtale som den registrerte er part i, eller for å gjennomføre tiltak på den registrertes anmodning før en avtaleinngåelse.

Behandlingen er nødvendig for å utføre en oppgave i allmennhetens interesse eller utøve offentlig myndighet som den behandlingsansvarlige er pålagt.

Behandlingsgrunnlag forts.

- Samtykke kan være et aktuelt behandlingsgrunnlag i konkrete prosjekter/piloter hvor det er frivillig å være med, men kan være upraktisk hvis det er mange som må samtykke og partene ikke er likeverdige f,eks forholdet mellom trafikanter og myndigheter
- Avtale kan være grunnlaget ved utprøving av C-ITS skjer i forbindelse med oppfylling av kontrakter med entreprenører osv -Utfordring knyttet til at personene det behandles opplysninger om er ansatte hos entreprenører osv.
- Det mest aktuelle behandlingsgrunnlaget for C-ITS er imidlertid utøvelse av en oppgave i allmenhetens interesse eller utøvelse av offentlig myndighet.
- For sistnevnte behandlingsgrunnlag setter art 6 nr. 3 ytterligere krav om at grunnlaget for behandlingen må være fastsatt i unionsretten eller medlemsstatenes nasjonale rett.
-

Behandlingsgrunnlag for C-ITS

- Hjemmel i lov og forskrift vil være det mest aktuelle behandlingsgrunnlaget dersom C-ITS blir et obligatorisk krav for alle kjøretøy.
- EUs ITS-regelverket forplikter i dag ikke medlemsstatene til å ha ITS-tjenester, men EU-rettsaktene stiller krav som må følges dersom medlemsstatene skal ta ITS-tjenester i bruk.
- Norge er forpliktet gjennom EØS-avtalen til å implementere rettsakter fra EU. For ITS (intelligente transportsystemer) -området er det gitt et rammedirektiv (Direktiv 2010/40/EU). Innenfor dette direktivet gis det særrettsakter.

Behandlingsgrunnlag for C-ITS forts

- ITS- direktivet er implementert i norsk rett gjennom ITS - loven.
- Særrettsaktene blir implementert i norsk rett som forskrifter til ITS-loven.
- Det vil også gjelde for kommende forordning fra EU om krav til C-ITS også.
- Når denne rettsakten blir implementert må det vurderes om dette gir tilstrekkelig hjemmel til å behandle personopplysninger, eller om implementeringen av rettsakten utløser behov for ytterligere lov- og/eller forskriftsendringer for å sikre tilstrekkelig behandlingsgrunnlag for personopplysninger.

C-ITS som en del av utprøving av selvkjøring

- I fjor ble det vedtatt en lov og forskrift om utprøving av selvkjørende kjøretøy.
- Dette regelverket gir rammer Vegdirektoratet myndighet til å gi tillatelser til utprøving.
- Det kan tenkes at utprøving av C-ITS løsninger som gjør det mulig med automatisk kjøring. En slik utprøving vil kreve en tillatelse etter lov og forskrift om utprøving av selvkjørende kjøretøy.
- Regelverket om utprøving inneholder bestemmelser som gir hjemmel til behandling av personopplysninger jf. lov om utprøving kapittel 4.

Behandlingsansvarlig og den registrerte

- To sentrale begrep i GDPR «*behandlingsansvarlig*» og den/de «*registrerte*»
- Den behandlingsansvarlige er den som bestemmer formålet med behandlingen og hvilke midler som skal benyttes. Den behandlingsansvarlige skal gjennomføre egnede tekniske og organisatoriske tiltak for å sikre og påvise at behandlingen utføres i samsvar med kravene i GDPR.
- «*Den registrerte*» er en identifiserbar fysisk person som det behandles personopplysninger om. Den registrerte har rettigheter etter GDPR.

Behandlingsansvarlig i C-ITS

- I en C-ITS løsning er det mange aktører f.eks kjøretøyprodusenter, kjøretøyeiere, vegmyndigheter og teleoperatører. Det er sentralt å avklare hvem som er behandlingsansvarlig for behandling av personopplysningene og hvilke roller og ansvar den enkelte aktør har. Kan det f.eks være aktuelt med delt behandlingsansvar? Eller er det behov for databehandleravtaler hvis noen behandler personopplysninger den behandlingsansvarliges vegne?

Krav som Behandlingsansvarlig må oppfylle

- Den behandlingsansvarlige vil som nevnt være den som har ansvaret for at kravene i GDPR overholdes. I tillegg til det som allerede er nevnt vil den behandlingsansvarlige ha ansvaret for blant annet følgende:
- Ivaretagelse av den registrertes rettigheter. Det vil si gi rett til informasjon, innsyn, retting, sletting, rett til begrenset behandling og dataportabilitet og rett til å protestere jf. GDPR kapittel III
- Den behandlingsansvarlige har også ansvar for at datasystemer som behandler opplysninger er bygd etter prinsippet om «privacy by design» jf artikkel 25 ha en protokoll over behandlingen jf artikkel 30, sikkerhet ved behandlingen artikkel 32, og vurdering av personvernkonsekvenser jf art 35.

Avslutning

- Tilslutt er det viktig å påpeke at GDPR i likhet med C-ITS er en forholdsvis nye ting. GDPR har vært gjeldende i under et år. Dette regelverket vil i likhet med alle andre regelverk ikke være statisk. Dette vil bli sannsynligvis bli tolket, tøyd og bøyd og utviklet videre i fremtiden.
- Det vil være viktig for å følge utviklingen av dette regelverket tett -for til enhver tid ha oversikt over handlingsrommet innenfor regelverkets rammer.
- TAKK FOR OPPMERKSOMHETEN